

*Monografia Liceum Ogólnokształcącego
im. Jana Kochanowskiego
w Zwoleniu*

1. Początki

11 listopada 1918 roku Polska odzyskała niepodległość. Po 123 latach zaborów i wynaradawiania nasz kraj powrócił na mapy Europy i świata. Niestety przez kolejne trzy lata Polska musiała bronić swego terytorium i granic. Kraj był zniszczony walkami, ludzie pragnęli pokoju. II Rzeczypospolita składająca się z ziem trzech zaborów odziedziczyła trzy różne systemy prawne, gospodarcze, społeczne i oświatowe. Scalenie „*kraju trzech połówek*” wymagało ogromnej pracy i determinacji rządzących, ale i ludzi, dla których Polska istniejąca do tej pory tylko w opowieściach stał się krajem, któremu nikt nie zagraża. Niebywałym problemem był wysoki poziom analfabetyzmu na terytorium dawnego zaboru rosyjskiego.

Właśnie w takich warunkach w latach 30-tych roku zrodziła się idea w światlejszych kręgach mieszkańców Zwolenia, aby powołać szkołę średnią, która byłaby alternatywą dla szkoły rolniczej (założonej w 1925 roku). Wieloletnie starania w końcu odniosły sukces.

11 listopada 1938 roku (w miejscu obecnego gmachu liceum) uroczystie wmurowano i poświęcono kamień węgielny. W przyszłym budynku poza szkołą średnią planowano umieścić szkołę podstawową. W **czerwcu 1939 roku** odbył się egzamin wstępny do czteroletniego ogólnokształcącego gimnazjum. Od 1943 roku pierwsi absolwenci tejże szkoły mogliby kontynuować naukę w dwuletnim liceum: **humanistycznym** lub **przyrodniczym**. Placówka byłaby utrzymywana ze składek uczniowskich oraz pieniędzy miasta- bez wsparcia ze strony władz państwowych.

1 września III Rzesza napadła na Polskę; rozpoczęła się II wojna światowa. Jednak myśl otwarcia szkoły średniej w Zwoleniu nie zagasła. Już w styczniu 1940 roku rozpoczęły działalność komplety tajnego nauczania. Nauka odbywała się w grupach liczących od 4 do 6 osób każdego dnia od dwóch do trzech godzin. Naukę oparto na podręcznikach przedwojennych, które dostarczane były w niewielkich ilościach przez działającą w Radomiu Tajną Komisję Oświatową.¹ W ten sposób wykształcenie otrzymało 66 osób. Gimnazjalne komplety odbywały się w 30 miejscach w Zwoleniu².

Wykładowcami na tych kompletach byli: **Maria Gajewska, Franciszek Gąska, Stanisław Kacperski, Lucyna Kwapisiewicz, Stanisław Lesisz, Melania Mroczek, Franciszek Mikołajczyk, Kazimierz Myśliński, Kazimierz Oleksik, ks. Daniel Pacek, Lucyna Papiewska, Władysław Rogala, Jan Szmit, ks. Tomasz Wąsik, Janina Woźniak, Natalia Zakrzewska, Tadeusz Życzyński.**

Z nauczycieli nikt nie zginął. Większość z nich pracowała w liceum także po wojnie.

¹ Praca okolicznościowa z okazji Zjazdu absolwentów w 1990 roku.

² Cezary Imański „Dzieje Zwolenia” wyd. z 2013 roku.

2. Powojenna rzeczywistość.

11 lutego 1945 roku, gdy Wehrmacht już nie okupował tych ziem, odbyło się pierwsze w dziejach posiedzenie Rady Pedagogicznej na której oficjalnie erygowano szkołę średnią o nazwie: „**Miejskie Gimnazjum i Liceum Koedukacyjne w Zwoleniu**”. Od tamtej pory szkoła działa nieprzerwanie. Pierwszym dyrektorem został **Władysław Rogala**. W pierwszym roku szkolnym trwającym od 15 lutego 1945 do 20 lipca 1945 roku odbywało naukę 303 gimnazjalistów w 8 oddziałach i 16 licealistów w 2 oddziałach³. Niestety placówka nie posiadała własnego budynku, dlatego też zajęcia odbywały się w różnych punktach Zwolenia- głównie w obecnym budynku pogotowia oraz w gmachu szkoły rolniczej. **17 lipca 1945 roku** rozpoczęła się sesja maturalna w wyniku której dużą maturę zdało pięciu pierwszych powojennych licealistów: Teodozja Bolesławska, Natalia Kaczyńska, Stanisław Piątek, Wiesław Wodecki oraz Janina Życzyńska⁴. 20 lipca zakończył się rok szkolny. Właśnie wtedy odśpiewano po raz pierwszy szkolny hymn. Autorem słów był **Klemens Oleksik** (brat nauczyciela) zaś muzyki niewidomy uczeń- **Marian Sztomberek**. Oto jedyne dwie zachowane zwrotki⁵:

1. Wśród trudu dzień za dniem przemija.

*My wiedzy naszej budujemy gmach.
Jak młody las gimnazjum się rozwija,
Aż przyjdzie czas przeżyty nawet w snach...
Wejdziemy wraz w Ojczyzny drzwi otwarte,
By dla jej sprawy wciąż trzymać czują wartę!*

*Ojczyzno, oto hufiec Twój!
Oddany tobie aż po życia kres.
Sztubacka wiara oto my!
Wielkości Twojej ziścimy sny!*

2. Nie obcą będzie nam już praca.

*Z wytrwałej woli wzrośnie hart.
Z obranej drogi nikt nie wraca.
Sztubak pokaże, co jest wart.
Ojczyzny głos nad wszystkim weźmie górę.
Wyjdziemy stąd, trzymając już maturę!*

Niestety z powodów politycznych zaprzestano na początku lat 50 odśpiewywania tej pieśni. Jednakże po wielu latach dzięki absolwentce- Lucynie Pyszcak czas nie zatarł całkowicie hymnu. Na nuty słowa przeniósł były nauczyciel szkoły **Witold Pluta**.

³ Praca okolicznościowa z okazji Zjazdu absolwentów w 1990 roku.

⁴ Praca okolicznościowa z okazji Zjazdu absolwentów w 1990 roku.

⁵ Strona internetowa szkoły.

Z powodu braku własnej siedziby zajęcia prowadzono w trzech miejscach Zwolenia. Klasy I gimnazjum pobierały nauki w gmachu szkoły rolniczej, klasy II i III w przedwojennym „Domie Starców”⁶ zaś IV gimnazjum i dwie licealne w „Domu Ludowym”⁷. Po dwóch latach za kwotę 12500 złotych zakupiono barak, który zestawiono obok wyżej wspomnianego „Domu Ludowego”. Inwestycja ta polepszyła warunki lokalowe- w takim stanie szkoła funkcjonowała do 1955 roku.

W 1947 roku zgodnie z reformą systemu szkolnictwa wydłużono okres nauki w szkole podstawowej do obowiązkowych 7 klas, więc nie przeprowadzono naboru do szkoły średniej. 6 marca 1948 roku Minister Oświaty rozporządzeniem *Nr. II Sr-6489/47* nadał uprawnienia szkół państwowych **„Prywatnemu Gimnazjum i Liceum Miejskiej Rady Narodowej w Zwoleniu”** (*taka od tej pory była nazwa szkoły*) na rok szkolny 1947/1948⁸.

1 września 1948 roku w miejsce gimnazjów wprowadzono czteroletnie licea ogólnokształcące. 1 stycznia 1950 roku szkołę upaństwowiono nadając nazwę: **Liceum Ogólnokształcące w Zwoleniu**.

Od roku szkolnego 1946/1947 do 1955 roku placówką kierował nauczyciel historii **Leon SolarSKI**. Rozpoczęto gromadzenie materiałów i funduszy pod budowę gmachu LO. Ukoronowaniem tych starań było uroczyste przekazanie budynku w lipcu 1955 roku, w którym szkoła mieści się po dzień dzisiejszy. Warunki lokalowe były jedne z najlepszych w całym powiecie kozienickim. Dziewiętnaście sal lekcyjnych (od 50 do 57 m² każda), pięć łazienek oraz siedem pomieszczeń dla administracji zapewnia dobre warunki pracy i nauki nawet w XXI wieku.

Widok szkoły od strony północno-wschodniej. 1962 rok.

⁶ Obecny adres: ul. Wojska Polskiego 50.

⁷ Obecny adres: ul. Ludowa 7.

3. Okres lat 1955-1965

1 września 1955 roku dyrektorem został **Józef Jakóbczyk**, zaś pierwszym wicedyrektorem **Jakub Mordziński**. Razem z liceum w budynku na parterze w sześciu salach lekcyjnych funkcjonowała szkoła podstawowa. Szkoła średnia mieściła się na 1 i 2 piętrze. Minister Oświaty rozporządzeniem z dnia 28 lipca 1955 roku połączył Liceum Ogólnokształcące w Zwoleniu z Szkołą Podstawową nr. 2⁹. Powstał jeden organizm nazywany 11-latką (klasy ponadpodstawowe numerowano od VIII do XI). Zachowano podział nauczycieli na poszczególne etapy nauki. Nowej dyrekcji przypadło trudne zadanie zagospodarowania obiektu oraz budowa pomieszczeń gospodarczych ze stołówką dla uczniów i nauczycieli. Powołano do życia **Liceum dla Pracujących**¹⁰.

W 1957 roku dyrektorem został historyk **Franciszek Gąska**. Dzięki jego staraniom ukończono i oddano do użytku budynek gospodarczy, w którym mieściła się kuchnia ze stołówką oraz dodatkowe sale lekcyjne. W 1959 roku dyrektorem został matematyk **Zenon Mazur**. Liczba uczniów systematycznie rosła ze względu na wysoki poziom nauczania oraz wzrost zamożności mieszkańców okolic. W latach 1957-1963 stopniowo przechodzono z systemu klasowego na system pracowniany¹¹.

W opisywanym okresie, poza szkołą podstawową, z pomieszczeń liceum korzystała także **Szkoła Przysposobienia Rolniczego**.

Budynek gospodarczy z 1958 r.
Zburzony w latach 90-tych ubiegłego wieku.

⁹ Strona internetowa szkoły- BIP

¹⁰ Ostatni absolwenci Liceum dla Pracujących opuścili mury szkoły w 1986 roku.

¹¹ Praca okolicznościowa z okazji Zjazdu absolwentów w 1990 roku.

Górny rząd od lewej: **Władysław Trześniewski**, **Tadeusz Ratuszyński**,
Jerzy Kukliński, *brak danych*, *brak danych*, **Stanisław Durlik**,
Bolesław Soczyński, **Józef Jakóbczyk**.

Dolny rząd od lewej: **Alina Pakuła**, **Wanda Opiela**, **Zofia Ratuszyńska**,
Dyrektor Zenon Mazur, *brak danych*.

Nauczyciele uczący w: **szkole podstawowej**, **liceum ogólnokształcącym**.

4. Lata 1965-1998

1 września 1965 roku rozwiązano 11-latkę rozdzielając liceum i szkołę podstawową, która uzyskała siedzibę na ulicy Ludowej. W 1966 roku nie przeprowadzono egzaminów wstępnych, gdyż zgodnie z reformą oświaty szkoła podstawowa została wydłużona z 7 do 8 lat. Od 1968 roku z pomieszczeń na parterze korzystała Zasadnicza Szkoła Zawodowa. W latach 1969/1970 i 1970/1971 od godziny 13⁰⁰ do 18⁰⁰ klasy Va, Vb, VIa i VIb ze szkoły podstawowej nr 1 uczęszczały na zajęcia do budynku głównego ze względu na trwającą rozbudowę własnej siedziby na ulicy Kościelnej. W salach budynku gospodarczego lekcje miały klasy IIIb i IVb¹²

W 1973 roku nowym dyrektorem został polonista z Grabowa nad Wisłą **Tadeusz Gołda**.

Niezwykle ważną w historii liceum datą jest **24 października 1974 roku**. Wtedy to w obecności władz państwowych nadano szkole imię Jana Kochanowskiego. Rok później w wyniku starań dyrekcji oraz społeczności liceum **19 października 1975 roku** z okazji 550-lecia Miasta Zwoleń nadano szkole sztandar ufundowany ze składek darczyńców.

Uroczystości państwowe poprzedziły liczne tzw. akcje sztandarowe. Z inicjatywy i z dużym zaangażowaniem polonisty **Tadeusza Ratuszyńskiego** wykonano malowidło na korytarzu szkolnym przedstawiającym patrona (*fot. wyżej*); także dzięki jego staraniom w zwoleńskim parku stanął zegar słoneczny skonstruowany przy pomocy miejscowych Zakładów Metalowych. Ostatnią inicjatywą związaną z nadaniem imienia było wykonanie przez nauczyciela języka rosyjskiego **Bolesława Soczyńskiego** rzeźby kobiety z dzbanem, która zdobiła plac przed internatem; niestety nie przetrwała do naszych czasów.

1 września 1976 roku powołano wspólną dyrekcję dla Liceum i ZSZ. Zastępcą dyrektora Tadeusza Gołdy został **Tadeusz Ratuszyński**. Poprawie uległo otoczenie szkoły: wymieniono ogrodzenie, utwardzono płytę boiska oraz posadzono wiele drzew – głównie topoli i kasztanów. W 1978 roku budynek gospodarczy został oddany na potrzeby Państwowego Przedszkola nr 3. Funkcjonowało w nim do likwidacji 31 sierpnia 1991 roku.

¹² „80 lat funkcjonowania szkolnictwa podstawowego w budynku przy ulicy Kościelnej 7 w Zwoleniu” – wydanie z 1995 roku.

W 1984 roku wraz z odejściem na emeryturę dotychczasowej dyrekcji dyrektorem została **Zofia Ratuszyńska**, zaś wicedyrektorem **Urszula Lesisz** (od 1986 roku **Danuta Grzeszczak**). Z inicjatywy nowej dyrektor w 1985 roku utworzono Średnie Studium Społeczno-Prawne. Była to jedna z pierwszych szkół pomaturalnych w Zwoleniu.

Największym problemem, jaki miała przed sobą nowa władza była kwestia budowy sali gimnastycznej; w deszczowe dni uczniowie byli zmuszeni ćwiczyć na korytarzach. Dzięki ogromnemu zaangażowaniu dyrektor Zofii Ratuszyńskiej, 4 kwietnia 1986 roku powstał Społeczny Komitet Budowy Sali Gimnastycznej, którego przewodniczącym został **Wacław Kuś**. Mimo wielu trudności w 1988 roku ruszyły prace budowlane, a już we wrześniu 1990 roku uczniowie przywitani nowy rok szkolny w ukończonym obiekcie. Wsparcie finansowe zaoferował zakład opiekuńczy szkoły- **Zakład Obrotu Artykułami Przemysłowymi i Spożywczymi w Zwoleniu**.

W 1987 roku liceum spotkał niebywały zaszczyt. Otóż, 9 marca Ministerstwo Oświaty i Wychowania opublikowało program nauczania dla nowego profilu w liceach ogólnokształcących- pedagogicznego. Pedagog szkolny- **Barbara Kumor** wchodziła w skład dziewięcioosobowego gremium nauczycieli, którego zadaniem było opiniowanie i przekazywanie Ministerstwu informacji dot. realizacji założeń programowych. Na podstawie tych uwag od 1989 roku realizowano poprawioną wersję programu nauczania dla tego profilu. Dodać należy, iż przedstawiciel liceum znalazł się w gronie: czterech liceów warszawskich, dwóch łódzkich, liceum z Rawy Mazowieckiej i Warki.

1 września 1989 roku utworzono **Technikum Mleczarskie**. W następnych latach z powodu trudności ze znalezieniem odpowiedniego zakładu do praktyk uczniowskich w następnym roku nie przeprowadzono rekrutacji. Dlatego też z dniem 1 września 1994 roku profil uległ likwidacji.

30 kwietnia 1990 roku liceum zostało wyróżnione odznaką „*Za zasługi dla Województwa Radomskiego*”¹³.

Rok 1990 jest szczególnie ważny- w dniach 3-4 listopada odbył się pierwszy w historii **Zjazd Absolwentów**. Inicjatorem pomysłodawcą tego wydarzenia była dyrektor szkoły Zofia Ratuszyńska, Komitetem Organizacyjnym kierował **Kazimierz Figura**-przewodniczący Komitetu Rodzicielskiego. W skład tego gremium wchodził także trzech nauczyciele LO oraz sześć osób z zewnątrz. Przybyli liczni goście- około 400 osób z całej Polski, głównie absolwenci z lat 40, 50 i 60. Nie zabrakło również byłych nauczycieli. Było to niezwykle uroczyste i podniosłe wydarzenie. Wielu uczestników zjazdu przyjechało do Zwolenia pierwszy raz od wielu lat. Wygłoszono referaty okolicznościowe, uczestniczono we mszy świętej za zmarłych profesorów i kolegów, ale najważniejsze były niekończące się wspomnienia czasów już dawno minionych.

¹³ Praca okolicznościowa z okazji Zjazdu absolwentów w 1990 roku.

Od 23 do 30 listopada 1990 roku uczniowie klas maturalnych odbyli wycieczkę do ZSRR. Zwiedzili Wilno, Mińsk oraz Smoleńsk. Podczas pobytu w Smoleńsku odwiedzili Katyń. Dwóch dzielnych uczniów na polecenie dyrektora Ratuszyńskiej w lesie, w którym w 1940 roku sowieci zamordowali ponad 20 tys. Polaków, scyzorykiem wycięli średnich rozmiarów grudkę ziemi. Tą ziemię dyrektor w woreczku przywiozła do Zwolenia i przekazała władzom miasta. W specjalnej urnie znajduje się ona do dnia dzisiejszego w Ścianie Straceń w centrum miasta.¹⁴

W 1993 roku na emeryturę odeszła dyrektorka szkoły Zofia Ratuszyńska- jej miejsce zajęła **Urszula Lesisz**. Wicedyrektorem została **Daniela Kwapisiewicz**. Swoją działalność zakończyło Średnie Studium Społeczno-Prawne. Lata 90-te to trudny czas transformacji ustrojowej i gospodarczej. Zmiany systemu zarządzania i finansowania szkół spowodował brak środków na część planowanych inwestycji.

Systematycznie rosła liczba uczniów- w roku szkolnym 1989/1990 maturzystów było 64, zaś w roku 1994/1995 do egzaminu dojrzałości przystąpiło 103 osoby.

1 września 1996 roku z inicjatywy Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Zwoleniu przy liceum powołano do życia **Średnie Studium Zawodowe** kształcące w dwóch kierunkach: administracyjno-biurowym i ekonomicznym. Szkoła miała status szkoły publicznej. Zajęcia odbywały się w ramach codwutygodniowych zjazdów w soboty i niedziele. Dyrektorem Studium był **Andrzej Lesisz**. Ta forma kształcenia dla dorosłych istniała do likwidacji przez Ministerstwo Edukacji Narodowej tj. do 31 sierpnia 2000 roku. Do tego czasu naukę ukończyło 100 absolwentów, w tym 85 złożyło egzamin dojrzałości¹⁵.

Wychodząc naprzeciw potrzebom **1 września 1998** roku powołano do życia **Niepubliczne Zaoczne Liceum Ekonomiczne**. Rok później- **NZ Liceum dla Dorosłych**. Były to szkoły podległe kieleckiej filii Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Zwoleniu. Pomysłodawcą i jedynym dyrektorem był Andrzej Lesisz. W obu szkołach pracowali nauczyciele Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Kochanowskiego. W roku szkolnym 2001/2002 kształciło się ogółem we wszystkich formach nauki łącznie 260 słuchaczy¹⁶. Dla potrzeb szkół wynajmowano sale lekcyjne w gmachu LO. Szkoła Ekonomiczna funkcjonowała do 2006, zaś ostatni absolwenci Liceum dla Dorosłych opuścili mury szkoły w 2012 roku.

1 września 1997 roku liceum z Zasadniczą Szkołą Zawodową zorganizowano w **Zespół Szkół Ponadpodstawowych**¹⁷.

¹⁴ Opis wydarzeń powstał na podstawie wspomnień jednego z uczestników tego wydarzenia.

¹⁵ Artykuł w „Głosie Zwoleńskim” nr 34 z 2002

¹⁶ Artykuł w „Głosie Zwoleńskim” nr 34 z 2002

¹⁷ 1 września 2002 roku przemianowano na Zespół Szkół Licealnych; w jego skład wchodziło Liceum Ogólnokształcące oraz w latach 2012-2015 LO dla Dorosłych. ZSL rozwiązano 1 września 2018 roku.

Uroczyste zakończenie roku szkolnego 1992/1993.

W pierwszym rzędzie w czerwonym żakiecie dyrektor szkoły Zofia Ratuszyńska. Obok niej Daniela Kwapisiewicz. Na zdjęciu widoczni są także nauczyciele oraz przedstawiciele władz.

5. Lata 1998-2013

1 września 1998 roku wraz z odejściem na emeryturę Urszuli Lesisz stanowisko dyrektora szkoły objęła **Honorata Dziwisz**. Był to czas szczególnie ważny dla oświaty w Polsce. Z dniem 1 stycznia 1999 roku nadzór nad placówką objął powołany do życia na mocy reformy administracyjnej powiat zwoleński. Do liceum uczęszczało 483 uczniów do 15 klas i 281 uczniów do 9 klas ZSZ. Łącznie 764 osoby. Z powodu tak dużej ilości młodzieży część zajęć musiała odbywać się w budynku dawnego internatu- na stołówce oraz świetlicy.

1 września 1999 roku utworzono **Liceum Techniczne** o profilu administracyjno-ekonomicznym. Niestety w następnych latach nie przeprowadzano naboru do tego profilu. W czerwcu 2000 roku przeprowadzono ostatnie egzaminu wstępne. Od 2002 roku chętni do nauki w szkole średniej, zgodnie z reformą z 1999 roku, mieli punktowane świadectwa z ostatniej klasy oraz wyniki egzaminu gimnazjalnego. Licea zostały skrócone z czterech do trzech lat nauki.

W 2000 roku szkoła otrzymała bezpłatnie z Ministerstwa Edukacji Narodowej 10 komputerów i 2 drukarki na wyposażenie pracowni komputerowej; liceum zostało podłączone do Internetu. Zakupiono wiele pomocy naukowych do pracowni fizycznej i chemicznej. Oto zestawienie wybranych czterech lat z przełomu XX i XXI wieku¹⁸:

	1998/1999		1999/2000		2000/2001		2001/2002	
<i>szkoła</i>	Uczniowie	klasy	Uczniowie	klasy	Uczniowie	klasy	Uczniowie	klasy
LO	483	15	515	16	553	17	420	13
LT	-	-	36	1	36	1	35	1
ZSZ	281	9	288	9	303	9	229	6
<i>Suma</i>	<i>764</i>	<i>24</i>	<i>839</i>	<i>26</i>	<i>892</i>	<i>27</i>	<i>684</i>	<i>20</i>

Istotnym przedsięwzięciem była budowa nowoczesnej szatni; dotychczasowa mieściła się w piwnicach i nie spełniała standardów bezpieczeństwa. Tak też przy wsparciu ze strony Rady Rodziców w **2001 roku** oddano do budowy, nowe pomieszczenie, które służy po dzień dzisiejszy. W 2007 roku na emeryturę odeszła wicedyrektor szkoły- Daniela Kwapisiewicz. Zastąpiła ją **Bożena Baryła**.

1 września 2002 roku w mury liceum wstąpili pierwsi absolwenci gimnazjów. Po uprzedniej rekrutacji utworzono sześć klas pierwszych.

Na mocy postanowienia Rady Powiatu, Zasadnicza Szkoła Zawodowa z dniem 1 września 2002 roku została włączona w struktury Zespołu Szkół Rolniczo-Technicznych.

¹⁸ „Ziemia Jana Kochanowskiego- powiat zwoleński” publikacja z 2006 roku

W latach 2004-2008 przeprowadzono wiele prac remontowych- wymieniono okna i podłogi, odmalowano ściany i elewację zewnętrzną. Wymieniono także stare meble w salach lekcyjnych na nowe. Odświeżono także łazienki.

Lata 2003-2010 upłynęły na obfitych rekrutacjach; tworząco pięć (w 2005 ponownie sześć) klas pierwszych. Jednak niski przyrost naturalny spowodował spadek chętnych do nauki w murach szkoły- dlatego od 2011 roku tworząco cztery klasy pierwsze. W związku z tym zmniejszeniu uległa kadra pedagogiczna- z 39 w 2010/2011 do 26 w 2013/2014.

6. Lata 2013- do chwili obecnej

1 września 2013 roku utworzono **Niepubliczne Gimnazjum przy Liceum**. Naukę rozpoczęło ponad trzydziestu pierwszych gimnazjalistów. Niestety zgodnie z reformą systemu edukacji w 2017 roku nie przeprowadzono naboru chętnych, dlatego już w 2019 roku do egzaminu gimnazjalnego przystąpili ostatni uczniowie. W sumie, niepubliczne gimnazjum ukończyło ponad 120 uczniów.

Od 2016 roku w liceum tworząco się trzy klasy pierwsze.

W 2017 roku na emeryturę odeszła wieloletnia dyrektorka szkoły- Honorata Dziwisz. W wyniku konkursu stanowisko dyrektorki objęła dotychczasowa wicedyrektorka- **Bożena Baryła**. Jednocześnie dyrektorką niepublicznego gimnazjum została **Małgorzata Wróbel**.

W roku szkolnym 2019/2020 w mury liceum wstąpił podwójny rocznik- absolwenci szkół podstawowych i gimnazjum.

Po dwóch latach nieobsadzonego stanowiska wicedyrektorki, 1 września 2019 roku funkcję objęła **Magdalena Maciejczyk**.

W związku z pandemią koronawirusa, w roku szkolnym 2019/2020 od 12 marca do końca roku szkolnego prowadzono naukę zdalną na platformie dziennika elektronicznego. W roku szkolnym 2020/2021 tylko do 26 października 2020 uczniowie uczyli się stacjonarnie.

7. Działalność pozalekcyjna

Od momentu powstania szkoły z jej działalnością dydaktyczno-wychowawczą wiąże się nierozzerwalnie praca organizacji młodzieżowych. Najważniejszą z nich jest **Samorząd Uczniowski**, który organizuje życie licealnej młodzieży¹⁹.

Bardzo aktywnie działał w początkach istnienia szkoły **Związek Harcerstwa Polskiego**, jednakże już w 1948 roku władze rozwiązały jego szkolną drużynę. Reaktywacji doczekało się w 1956 roku. Opiekunem drużyny z ramienia Rady Pedagogicznej została Zofia Ratuszyńska, a od 1975 roku- Grażyna Zielińska. Na przełomie października i listopada 2000 roku w miejsce ZHP powołano w liceum drużynę ZHR. Funkcję opiekuna tej organizacji dalej sprawowała Grażyna Zielińska²⁰. Grupa uległa rozwiązaniu w 2008 roku.

Od 2000 roku w liceum aktywnie działa **Wolontariat Młodzieżowy**. Jak sama nazwa wskazuje, jest organizacją nastawioną na pomoc innym. Spośród wielu podjętych działań i akcji należy wymienić współpracę z Domem Opieki Społecznej w Gródku, spotkania opłatkowe i wspólne kolędowanie²¹. W latach 2000-2008 opiekunem Wolontariatu była Ewa Gołdzińska; od 2008 roku do chwili obecnej opiekunkami są Katarzyna Dypa oraz Anna Gałązkiewicz.

Od 2004 roku w szkole prężnie działa **zespół wokalny** pod kierunkiem **Alicji Szewczyk**. Dzięki profesjonalnemu przygotowaniu uświetnia on akademie szkole i wiele imprez okolicznościowych. Należy tutaj wspomnieć, iż liceum razem z niepublicznym gimnazjum było organizatorem głównych uroczystości 11 listopada 2018 roku z okazji setnej rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości. Patronem Honorowym tego wydarzenia było Starostwo Powiatowe w Zwoleńniu.

Inne organizacje uczniowskie dawniej działające w szkole:

*Szkolne Koło Towarzystwa Przyjaźni Polsko Radzieckiej, w latach 1947-1990. Opiekunowie: 1947-1975 Bolesław Soczyński; 1975-1990 Daniela Kwapisiewicz.

*Szkolne Koło Krajoznawczo-Turystyczne, w latach 1975-2008. Przez cały czas opiekunem była Teresa Słowicka.

*Szkolne Koło Polskiego Czerwonego Krzyża, w latach 1947-2000. Opiekunowie: 1947-1973 Ewa Dusińska, 1973-1985 Elżbieta Nowogońska, 1985-2000 Teresa Wróbel oraz Maria Podsiadła.

*Liga Ochrony Przyrody, w latach 1963-1998. Opiekunowie: 1963-1993 Urszula Lesisz, 1993-1998 Bożena Pakuła.

*Szkolny Klub Europejski, w latach 2004-2010. Opiekun: Teresa Binias.

¹⁹ „Ziemia Jana Kochanowskiego- Powiat zwoleński” wyd. z 2006 roku.

²⁰ „Ziemia Jana Kochanowskiego- Powiat zwoleński” wyd. z 2006 roku.

²¹ „Ziemia Jana Kochanowskiego- Powiat zwoleński” wyd. z 2006 roku.

8. Internat

Bardzo ważną rolę w działalności opiekuńczej i wychowawczej szkoły spełniały różne formy opieki nad młodzieżą zamiejscową. W trosce o uczniów w latach 1945-1947 zorganizowano świetlicę z dożywieniem, a po oddaniu szkole baraku urządzono w nim w roku 1947 internat dla 30 uczniów, którego kierownikiem i wychowawcą został Franciszek Gąska. Internat działał w bardzo trudnych warunkach, w związku z czym został zamknięty decyzją władz w 1952 roku²².

Po wielu latach starań **1 września 1971 roku** oddano do użytku nowy budynek zlokalizowany na placu szkolnym dla 140 wychowanków. Pierwszym kierownikiem został **Wojciech Garganisz**. Dla chłopców przeznaczono parter, zaś dla dziewcząt I i II piętro. Budynek posiadał, stołówkę, świetlicę oraz Gabinet Medycyny Szkolnej. W 1985 roku przeprowadzono kapitalny remont, podczas którego usunięto różnorodne wady konstrukcyjne, zapewniając dobre warunki do codziennej pracy i wypoczynku²³.

W 1992 roku parter przeznaczono pod Filię Biblioteki Pedagogicznej w Radomiu oraz Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną. Pogarszająca się sytuacja materialna władz oświatowych zmusiła Kuratorium do likwidacji placówki co nastąpiło

1 września 1995 roku. Przez kolejne siedem lat dwa piętra budynku były nieużywane.

Od 1 września 2002 do 31 sierpnia 2016 wolne piętra zajmował Ochotniczy Hufiec Pracy. We wrześniu 2018 roku w budynku zlokalizowano internat miejscowego technikum, z którego mogą korzystać uczniowie naszej szkoły. Za drobną opłatą można także było korzystać ze stołówki oferującej codziennie posiłki. W związku z pandemią koronawirusa i nauki zdalnej- od marca 2020 roku internat i stołówka nie funkcjonują.

²² Praca okolicznościowa z okazji Zjazdu absolwentów w 1990 roku.

²³ Praca okolicznościowa z okazji Zjazdu absolwentów w 1990 roku.

9. Drobnostki- ciekawostki

Zdjęcie z połowy lat 70
ubiegłego wieku.

Widok szkoły od strony
południowo-wschodniej.

Napis pomiędzy oknami brzmi:
*„Chcemy uczyć się, żyć i pracować
w pokoju”*

Został on zainstalowany około roku
1974, zaś zdemontowany w połowie
lat 80 ubiegłego wieku.

Ta drewniana płaskorzeźba jest w pewien sposób związana w liceum.

Godło to wykonał w 1937 roku miejscowy artysta **Wincenty Flak** na zlecenie burmistrza Zwolenia Jana Galewskiego. Przez dwa lata zdobiło ono gabinet burmistrza w Urzędzie Miejskim.

W czasie II wojny światowej, aby ocalić od zniszczenia ten cenny obiekt kultury ukryto go na strychu kamienicy państwa Jaglińskich. Pozostawał tam przez następne dwa dziesięciolecia.

Od zapomnienia uratował go nauczyciel historii **Roman Imański**, z którego to inicjatywy w połowie lat 70 przeniesiono do gmachu liceum, gdzie był prezentowany w pracowniach historycznych. W 2017 roku został przekazany Muzeum Regionalnemu w Zwoleniu.

Wraz transformacją ustrojową po 1989 roku, zmianie uległ wygląd oficjalnych uroczystości organizowanych przez władze Zwolenia.

Od 1990 roku młodzież liceum przygotowuje programy artystyczne na „*Imieniny Pana Jana*”. Po nawiązaniu współpracy z radomskim teatrem w połowie lat 90 ubiegłego wieku, licealiści wcielali się w postacie z epoki w przepięknych, wypożyczonych kostiumach. Recytowano treny i wybrane fraszki, przybliżano widzom kulturę polską doby XVI wieku.

Na tej fotografii z 2001 roku widzimy występ artystyczny uczniów LO pod kierunkiem Teresy Binias.

Dyrektorzy szkoły		
<i>Imię i nazwisko</i>	<i>Lata</i>	<i>Przedmioty nauczania</i>
Władysław Rogala	15.02.1945- 1946	Geografia/ Filozofia
Leon SolarSKI	1946-1955	Historia
Józef Jakóbczyk	1955-1957	Chemia
Franciszek Gąska	1957-1959	Historia
Zenon Mazur	1959-1973	Matematyka
Tadeusz Gołda	1973-1984	Język polski
Zofia Ratuszyńska	1984-1993	Przysposobienie obronne/ Technika
Urszula Lesisz	1993-1998	Biologia
Honorata Dziwisz	1998-2017	Biologia/ Podstawy przedsiębiorczości
Bożena Baryła	2017- <i>obecnie</i>	Język polski

Wicedyrektorzy szkoły		
<i>Imię i nazwisko</i>	<i>Lata</i>	<i>Przedmioty nauczania</i>
<i>brak</i>	<i>1945-1955</i>	<i>Brak</i>
Jakub Mordziński	1955-1965	Matematyka (w Szkole Podstawowej)
<i>brak</i>	<i>1965-1976</i>	<i>Brak</i>
Tadeusz Ratuszyński	1976-1984	Język polski
Urszula Lesisz	1984-1986	Biologia
Danuta Grzeszczak	1986-1993	Fizyka (w ZSZ)
Daniela Kwapisiewicz	1993-2007	Język rosyjski
Bożena Baryła	2007-2017	Język polski
<i>brak</i>	<i>2017-2019</i>	<i>Brak</i>
Magdalena Maciejczyk	2019- <i>obecnie</i>	Język rosyjski/ angielski

Dyrektorzy Niepublicznego Gimnazjum przy LO		
<i>Imię i nazwisko</i>	<i>Lata</i>	<i>Przedmioty nauczania</i>
Honorata Dziwisz	2013-2017	Biologia
Małgorzata Wróbel	2017-2019	Język polski

Przedmiotowy spis nauczycieli
pracujących w Liceum Ogólnokształcącym
im. Jana Kochanowskiego w Zwoleniu
od 1945 do roku szkolnego
2020/2021 włącznie.

*„Zacną rzeczą jest uczyć się,
lecz jeszcze zacniejszą nauczać”*

Mark Twain

Język polski	
Melania Mroczek	15.02-20.07 1945
Paweł Zielina	15.02-20.07 1945
Zofia Piasecka	1945/1946
Feliks Jackowski	1945-1947
Helena Książek	1946/1947
Stanisław Dąbrowski	1947/1948
Krystyna Solarzka	1947-1955
Genowefa Jurek	1948/1949
Henryka Panek	1949-1953
Janina Polak	1953-1956
Tadeusz Ratuszyński	1955-1984
Kazimierz Przybysławski	1956-1959
Teodozja Bolesławska	1956-1980
Wiesław Węgrzycki	1961-1965
Alina Luśtyk	1970-2005
Tadeusz Gołda	1973-1984
Sławomir Marchewka	1982-2008
Marianna Mróz	1996-1999
Danuta Imańska	1998-2001
Małgorzata Wróbel	1999- <i>obecnie</i>
Bożena Baryła	2001- <i>obecnie</i>
Marcin Wróblewski	2004-2013
Agnieszka Zyzek	2007/2008
Agnieszka Bogucka	2007/2008
Katarzyna Dypa	2008-2011; 2012- <i>obecnie</i>
Zofia Garganisz	2008-2012
Ewelina Pałka	2009-2012
Marta Balcerowska	2019- <i>obecnie</i>

Historia i przedmioty pokrewne	
Kazimierz Myśliński	15.02-20.07 1945
Franciszek Gąska	15.02.1945- 1971
Ks. Jan Tarnowski	1945/1946
Leon Solarzski	1945-1955
Roman Imański	1963-1991
Teresa Binias	1984-2010; 2011-2016; 2019/2020
Cezary Imański	1988/1989; 1991-1993
Bogdan Bernat	1997- <i>obecnie</i>
Andrzej Rybak	2003-2005
Renata Spytek	2005-2007
Ewelina Urbańska	2007-2009
Anna Piwnik	2009-2012
Krzysztof Łapa	2010/2011
Paweł Tatak	2014/2015
Piotr Grużewski	2014/2015; 2018/2019
Katarzyna Madejska	2015- 31.12.2016
Ilona Ciecieląg	01.01.2017- 23.06.2017
Anna Toporek	2017/2018
Marcin Kaca	2017/2018
Aneta Rozwadowska	2020- <i>obecnie</i>

Matematyka	
Stanisław Kacperski	15.02.1945- 1946
Kazimierz Oleksik	15.02.1945- 1948
Jan Szmit	15.02.1945- 1954
Franciszek Lesisz	1946-1950
Maria Mordzińska	1953-1977
Zenon Mazur	1959-1989
Stanisława Kuciara	1970-2004; 2014/2015
Cezariusz Lewikowski	1989- <i>obecnie</i>
Maria Adamiec	1996-2000
Leszek Pęsyk	1999- <i>obecnie</i>
Andrzej Leśniewski	2000-2003; 2004-2009
Aleksandra Bernacka	2003/2004
Anna Gałązkiewicz	2009-2015; 2016- <i>obecnie</i>
Krzysztof Cywka	2015/2016
Alina Nizińska	2015-2017

Biologia	
Franciszek Mikołajczyk	15.02.-20.07 1945
Teofil Stypiński	1945-1950
Stanisław Czerwiński	1950/1951
Józef Bijas	1951/1952
Wanda Fucik	1952-1957
Józef Jakóbczyk	1957-1960
Maria Kuklińska	1960/1961
Walenty Pakuła	1960-1962
Eugeniusz Bieniek	1961-1963
Urszula Lesisz	1962-1998
Izabella Krakowiak	1993/1994
Bożena Pakuła	1993- 31.12.2016
Honorata Dziwisz	1998- 2017
Edyta Łata	2017- 05.02.2018
Barbara Mazur	2017- <i>obecnie</i>
Agnieszka Dygas	05.02.2018- 22.06.2018

Chemia	
Franciszek Mikołajczyk	15.02.-20.07 1945
Teofil Stypiński	1945-1947
Marian Koziarski	1947-1952
Józef Jakóbczyk	1952-1986
Józef Słowicki	1956-1962
Andrzej Lesisz	1962/1963; 1996/1997
Anna Kutyla	1984-1989; 2000/2001
Elżbieta Pęsyk	1989- <i>obecnie</i>
Elżbieta Bazan	1990/1991; 2006/2007
Joanna Kuklińska-Kusio	2003-2005
Edyta Łata	2005/2006; 2007-2009
Małgorzata Gregorczyk	2009-2012

Informatyka²⁴	
Andrzej Dwornicki	1985-2007
Jerzy Kamionka	1996/1997
Arosław Jakóbik	1998-2002
Monika Mucha	1999-2001
Cezariusz Lewikowski	2002-2015
Tomasz Pluta	2007- <i>obecnie</i>

Podstawy Przedsiębiorczości	
Honorata Dziwisz	2002-2017
Danuta Szymanowicz	2002/2003
Agnieszka Marszałek	2003/2004
Izabela Markiewicz	2004-2006; 01.01.2017- 2018
Teresa Słowicka	2006-2008
Monika Szewczyk	2007/2008
Eugeniusz Krasiński	2008/2009
Marcin Orłowski	2009-2012; 01.01.2017- 2018
Małgorzata Jarosz	2018/2019
Anna Skrzypek	2019- <i>obecnie</i>

²⁴ Wcześniejsze nazwy przedmiotu: Elementy informatyki, Technologie informacyjne.

Geografia	
Władysław Rogala	15.02 1945-1946
Ewa Dusińska	1945-1974
Grażyna Jackowska	1962-1970
Krystyna Kwiatkowska	1972/1973
Teresa Słowicka	1973-2008
Agnieszka Giza-Bańkowska	2006-2008
Jan Zawadzak	2006-2012
Grzegorz Matyja	2007/2008
Hanna Nakonieczna	2007/2008
Renata Kowalska	2007- <i>obecnie</i>
Ewa Fundowicz	2020- <i>obecnie</i>

Fizyka	
Stanisław Kacperski	15.02 1945-1946
Kazimierz Oleksik	15.02 1945-1948
Marian Koziarski	1947-1950
Jan Szmit	1950-1954
Jerzy Kukliński	1954-1986
Barbara Dwornicka	1985-2008
Andrzej Dwornicki	1995-2007; 2011/2012
Elżbieta Niedziela	2007/2008
Barbara Pękala	2007-2009; 2015- <i>obecnie</i>
Krzysztof Cywka	2008-2016
Antoni Bazan	2009-2011
Anna Gałązkiewicz	2012-2015; 2016- <i>obecnie</i>

Edukacja dla Bezpieczeństwa	
Bożena Pakuła	2012- 31.12.2016
Piotr Gružewski	01.01.2017- 2019
Mirosław Czapka	2019/2020
Aneta Krawiec	2020- <i>obecnie</i>

Język łaciński	
Kazimierz Myśliński	15.02.-20.07 1945
ks. Jan Tarnowski	1945/1946
Kazimierz Oleksik	1945-1948
Władysław Cudzich	1948-1950
Henryka Panek	1949-1953
Maria Repeć	1953-1955
Stanisław Durlik	1955-1969
Zofia Urbańska	1958/1959
Janina Rabczyńska	1963-1965
W latach 1969-1971 brak przedmiotu.	
Elżbieta Nowogońska	1971-1977
Henryk Pachocki	1973/1974
Od 1977 roku brak przedmiotu.	

Język niemiecki	
Lucyna Papiewska	15.02 1945-1945
Kazimierz Oleksik	1945-1948
Genowefa Jurek	1948-1949
Władysław Cudzich	1948-1950
W latach 1950-1970 brak przedmiotu.	
Alina Luśtyk	1970-1994
Loretta Kutkowska	1994-1996; 2006-2018; 2019- <i>obecnie</i>
Rafał Juskiewicz	1996/1997
Magdalena Zawodnik	1997-1999; 2005/2006
Maciej Grzybowski	1999-2005
Anna Grabara	2002/2003
Barbara Farkowska	2018/2019

Język rosyjski	
Bolesław Soczyński	1947-1975
Daniela Kwapisiewicz	1970-2007
Barbara Petniak	1975-1987
Ewa Gołdzińska	1987-2008
Magdalena Maciejczyk	2006- <i>obecnie</i>
Marta Pawlik	2019- <i>obecnie</i>

Język angielski	
Adam Brzeziński	1990-1994
Monika Hejna	1994/1995
Witold Machlarz	1994-2001
Anna Machlarz	1996-1998
Katarzyna Nowak	1998-2000; 2001-2007; 2008- <i>obecnie</i>
Monika Cieślińska	1999/2000
Helena Korotkiewicz	2000/2001
Olga Sadowskaja	2000/2001
Jacek Adamiec	2000- <i>obecnie</i>
Sylwester Jezierski	2001/2002
Wojciech Pożoga	2002/2003
Joanna Linowska	2002- <i>obecnie</i>
Aleksandra Osińska	2003-2005
Adam Podsiadły	2005-2010
Sylwia Walewska	2006-2008
Aneta Krawiec	2010-2012; 2019- <i>obecnie</i>
Magdalena Maciejczyk	2012- <i>obecnie</i>
Martyna Pietrzyk	2020- <i>obecnie</i>

Język francuski	
Natalia Zakrzewska	15.02.- 20.07 1945
Wacława Mannowska	1945/1946
Helena Jaskołod	1946/1947
Helena Karczewska	1947-1949
Henryka Panek	1949-1953
Maria Repeć	1953-1955
Stanisław Durlik	1955-1971
Elżbieta Nowogońska	1971-1985
Teresa Wróbel	1985-2009; 2015-2017
Lilianna Buzala	2008-2015
Od 2017 roku brak przedmiotu.	

Religia	
ks. Tomasz Wąsik	15.02.- 20.07 1945
ks. Jan Tarnowski	1945/1946
ks. Władysław Bania	1945/1946
ks. Jan Chaczek	1946-1950
ks. Józef Lipidalski	1950-1951
ks. Franciszek Wiśniewski	1950-1953
W latach 1953-1990 brak przedmiotu.	
ks. Grzegorz Stępień	1990-1992
ks. Janusz Socha	1990-1995; 1998/1999
ks. Ireneusz Chmura	1992-1996
ks. Czesław Sobolewski	1994/1995
ks. Kan. Kazimierz Szary	1995/1996
ks. Artur Gumiński	1995-1999
Anna Kaczyńska	1996-2000
ks. Artur Kowalczyk	1996-1998
ks. Dariusz Sadowski	1997-2002
Maria Rusinowska	1999-2001; 2005-2018
ks. Zbigniew Stanios	1999-2002
ks. Arkadiusz Piętowski	2000-2006
ks. Leszek Mach	2002-2005
ks. Mariusz Senderowski	2002-2008
Barbara Snopczyńska	2006-2012
ks. Paweł Augustyniak	2008-2011
ks. Andrzej Grzegorski	2011-2013
ks. Piotr Popiel	2013- <i>obecnie</i>
Lidia Wierzbička	2019- <i>obecnie</i>

Wychowanie fizyczne	
Agnieszka Woźniak	15.02 1945-1946
Antoni Dąbrowski	15.02 1945-1951
Ryszard Cegielski	1951/1952
Seweryn Szerla	1952-1970
Konrad Papiewski	1964-2001
Teresa Gozdur	1968-1972
Kazimierz Nowogoński	1971-1983
Grażyna Zielińska	1972-2008; 2011/2012
Zygmunt Nowakowski	1973-1979
Roman Wiączek	1995-1997
Andrzej Mróz	1996/1997
Stanisław Kwaśnik	1997-2011; 2012-2019; 2020- <i>obecnie</i>
Mariusz Surmacz	1998-2018; 2019- <i>obecnie</i>
Alicja Szewczyk	2004-2017; 2018- <i>obecnie</i>
Katarzyna Karaś	2005/2006
Tomasz Pluta	2017- <i>obecnie</i>

Przysposobienie obronne, Technika²⁵	
Franciszek Lesisz	1946-1951
Ryszard Cegielski	1951-1953
Józef Rzepka	1953-1955
Zofia Ratuszyńska	1955-1993
Roman Wójcik	1963-1969
Łucja Stypińska	1969-1975
Wojciech Garganisz	1971-1984
Zofia Chołuj	1972-1974
Aleksandra Jakóbczyk	1972-1977
Maria Podsiadła	1975-2012
Janina Zybała	1985-2002
Od 2012 roku brak przedmiotu.	

Przedmioty artystyczno-kulturoznawcze²⁶	
Zofia Ratuszyńska	1955-1969
Łucja Stypińska	1969-1972
Kazimierz Nowogoński	1971-1983
Witold Pluta	1983-1992
Janina Zybała	1985-1992
Ewa Krackowska	1992-2000
Ewa Gołdzińska	2000-2008
Bogdan Bernat	2002-2008
Andrzej Rybak	2003-2005
Agnieszka Bogucka	2006-2008
Katarzyna Dypa	2008-2020
Alicja Szewczyk	2008-2017; 2019- <i>obecnie</i>

²⁵ Przedmiot szkolny „Technika” był nauczany do roku 2000/2001 włącznie.

²⁶ Kategoria zawiera przedmioty: Plastyka, Muzyka, Wiedza o kulturze.

Pedagog/ Psycholog szkolny	
Zofia Molik	1975-1987
Barbara Kumor	1987-1995
Małgorzata Potocka	1991/1992
Janina Zybała	1995-2002
Grażyna Jargot	1999/2000
Izabela Młyńska	2000-2002
Maria Podsiadła	2002-2012
Olga Jakubowska-Pyrka	2010/2011
Andrzej Kurek	2010-2012
Elżbieta Pęsyk	2012-2020
Alina Leśniewska	2012-2020
Ilona Ciciela	2020- <i>obecnie</i>

Bibliotekarz²⁷	
Kazimierz Myśliński	15.02.- 20.07 1945
<i>Obowiązki pełnili nauczyciele</i>	1945-1965
Zuzanna Baryczka	1965/1966
<i>Obowiązki pełnili nauczyciele</i>	1966-1971
Henryka Chołuj	1971-1991
Alina Leśniewska	1991- <i>obecnie</i>
Marta Balcerowska	2019- <i>obecnie</i>

Najdłużej uczący nauczyciele w historii	
Zofia Ratuszyńska	38 lat
Daniela Kwapisiewicz	37 lat
Konrad Papiewski	37 lat
Maria Podsiadła	37 lat
Grażyna Zielińska	37 lat
Urszula Lesisz	36 lat
Alina Luśtyk	35 lat
Teresa Słowicka	35 lat
Stanisława Kuciara	35 lat
Józef Jakóbczyk	34 lat
Teresa Binias	32 lat
Jerzy Kukliński	32 lat
Zenon Mazur	30 lat

Kierownicy internatu liceum	
Franciszek Gaska	1947-1952
<i>Brak</i>	1952-1971
Wojciech Garganisz	1971-1983
p.o. Alina Kultys	1983/1984
p.o. Marian Krawczyk	1984/1985
Janina Zybała	1985-1995

²⁷ Dane o nauczycielach zostały zebrane przez autora dzięki uprzejmości Dyrekcji LO.

Zakończenie

Dziękuję Dyrekcji Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Kochanowskiego
w Zwoleniu za udostępnienie mi materiałów historycznych.

Dziękuję Pani Teresie Binias za ogromną pomoc w zredagowaniu
i usystematyzowaniu monografii.

Dziękuję także Panu Bogdanowi Bernatowi za nieocenioną pomoc
w zebraniu i uporządkowaniu informacji monografii.

Na koniec stare rzymskie przysłowie:

„Zrobiłem co mogłem, kto potrafi, niech zrobi lepiej”

Autor

Bartłomiej Szmit